

T.C
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**ADÖLESANLARDA SOSYAL MEDYA KULLANIMININ
DEPRESYON VE YALNIZLIĞA ETKİSİ**

Sevinç YAŞAR CAN

**Hemşirelik Anabilim Dalı
Hemşirelik Yüksek Lisans Programı**

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Funda KAVAK BUDAK**

Yüksek Lisans Tezi -2020

T.C
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

ADÖLESANLARDA SOSYAL MEDYA KULLANIMININ
DEPRESYON ve YALNIZLIĞA ETKİSİ

Sevinç YAŞAR CAN

Hemşirelik Anabilim Dalı
Hemşirelik Yüksek Lisans Programı
Yüksek Lisans Tezi

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Funda KAVAK BUDAK

MALATYA

2020

 İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ	KABUL ONAY FORMU	Doküman No	
		Yayın Tarihi	
		Revizyon No	
		Revizyon Tarihi	
		Sayfa No	

**İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ**

**ADÖLESANLARDA SOSYAL MEDYA KULLANIMININ DEPRESYON VE
YALNIZLIĞA ETKİSİ
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**DANIŞMAN
FUNDA KAVAK BUDAK**

**HAZIRLAYAN
SEVİNÇ YAŞAR CAN**

Jürimiz tarafından 14/01/2020 tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonucunda bu tez oybirliği /oyçokluğu ile başarılı bulunarak Hemşirelik Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi olarak kabul etmiştir.

Jüri Üyelerinin Unvanı Adı Soyadı

- 1.Prof. Dr. Behice ERCİ
- 2.Doç. Dr. Funda KAVAK BUDAK
- 3.Dr. Öğr. Üyesi Nur Özlem KILINÇ

İmza

.....
.....
.....

O N A Y

Bu tez, İnönü Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri uyarınca yukarıdaki jüri üyeleri tarafından kabul edilmiş ve Enstitü Yönetim Kurulu'nun .../.../20... tarih ve 20.../..... sayılı Kararıyla da uygun görülmüştür.

.....
Prof.Dr.Yusuf TÜRKÖZ

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	vi
ABSTRACT.....	vii
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ	viii
TABLolar DİZİNİ	ix
1. GİRİŞ.....	1
2. GENEL BİLGİLER.....	3
2.1. Adölesan Dönemi	3
2.2. Sosyal Medya	4
2.2.1. Sosyal Medya Türleri.....	4
2.2.2. Sosyal Medyanın Kullanım Amaçları.....	5
2.2.3. Sosyal Medya Bağımlılığı.....	5
2.2.4. Sosyal Medyanın Ergenler Üzerindeki Olumlu ve Olumsuz Yönleri	6
2.3. Depresyon Nedir.....	6
2.3.1. Depresyonun Belirtileri.....	7
2.3.2. Depresyon Çeşitleri	7
2.3.3. Depresyonun Nedenleri	8
2.3.4. Adölesanlarda Depresyon	8
2.4. Yalnızlık.....	9
2.4.1. Yalnızlığın Oluşumunu Etkileyen Faktörler	9
2.4.2. Yalnızlığın Türleri	10
2.4.3. Adölesanlarda Yalnızlık.....	10
2.5. Adölesanlarda Sosyal Medya Bağımlılığını, Depresyonu ve Yalnızlığı Azaltmada Hemşirelik Yaklaşımı	10
3. MATERYAL ve METOD	12
3.1. Araştırmanın Şekli.....	12
3.2. Araştırmanın Yapıldığı Yer ve Zaman	12
3.3. Araştırmanın Evren ve Örneklemi.....	12
3.4. Araştırmanın Değişkenleri	12
3.5. Verilerin Toplanması	13
3.6. Veri Toplama Araçları	13
3.7. Verilerin Değerlendirilmesi	14

3.8. Araştırmanın Etik İlkeleri	14
4. BULGULAR.....	15
5. TARTIşMA	19
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	22
KAYNAKLAR	23
EKLER	31
EK-1. Özgeçmiş	31
EK-2. Tanıtıcı Özellikler Formu	32
EK-3. Ergenlerde Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği	33
EK-4. Reynolds Ergen Depresyon Ölçeği	34
EK-5. UCLA Yalnızlık Ölçeği	35
EK-6. Etik Kurul Onayı.....	36
EK-7. Kurum İzin Formu	37
EK-8. Ölçek Kullanım İzin Belgeleri.....	39

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimin boyunca bilgi ve desteğini esirgemeyen tez danışman hocam Doç. Dr. Funda KAVAK BUDAK' a, ve katkılarından dolayı sayın hocam Prof. Dr. Behice ERCİ'ye teşekkürlerimi sunarım.

Yüksek lisans eğitimin süresince gücümü onlardan aldığım çocuklarım Yiğit Caner, Renas Ayaz ve eşime ayrıca teşekkür ederim. Bugünlere gelmemde katkılarının büyük olduğu manevi yönden yanımda olan aileme de sevgi ve saygılarımı sunarım.

Sevinç YAŞAR CAN

ÖZET

Adölesanlarda Sosyal Medya Kullanımının Depresyon ve Yalnızlık Üzerine Etkisi

Amaç: Bu araştırmanın amacı, adölesanlarda sosyal medya kullanımının depresyon ve yalnızlığa etkisini belirlemektir.

Materyal ve Metot: Kesitsel tipte yapılan araştırma Mart 2019-Ocak 2020 tarihleri arasında Mardin il merkezinde bulunan ortaöğretim kurumlarında yürütülmüştür. Araştırmanın örneklemini yapılan güç analizi ile 599 öğrenci olarak belirlenmiştir. Verilerin toplanmasında; Tanıtıcı Özellikler Formu, Ergenlerde Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği, UCLA Yalnızlık Ölçeği, ve Reynolds Ergenlerde Depresyon Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin Analizinde; yüzdelik dağılım, bağımsız gruplarda *t* testi, varyans analizi, Kruskal Wallis ve regresyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Adölesanların sosyal medya bağımlılığı toplam puan ortalaması 6.21 ± 2.50 (orta düzey), depresyon toplam puan ortalaması 67.60 ± 15.59 (orta düzey), yalnızlık toplam puan ortalaması 58.65 ± 9.90 (orta düzey) olarak saptanmıştır. Araştırmada adölesanların sosyal medya bağımlılığının depresyon ve yalnızlığı açıklamada istatistiksel öneme sahip olduğu belirlenmiştir ($p < .05$).

Sonuç: Sosyal medya bağımlılığının adölesanlarda depresyon ve yalnızlığı etkilediği belirlenmiştir. Okullar da rehberlik öğretmenlerinin adölesanlara sosyal medya kullanımının olumsuz etkilerini açıklayan, ilişkili olduğu depresyon ve yalnızlık ile baş etme yöntemlerini içeren eğitim vermesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Adölesan, Depresyon, Hemşirelik, Sosyal Medya Bağımlılığı, Yalnızlık

ABSTRACT

The Effect of Social Media Use on Depression and Loneliness in Adolescents

Aim: The aim of this study was to determine the effect of social media use on depression and loneliness in adolescents.

Material and Method: The cross-sectional study was conducted between March 2019 and January 2020 in Mardin city center. The sample of the study was determined as 599 students with the power analysis. In the collection of data; Descriptive Characteristics Form, UCLA Loneliness Scala, Social Media Addiction Scala in Adolescent and Reynolds Depression Scale in Adolescents were used. In the Analysis of Data; percentage distribution, mean, independent samples t test, kruskall wallis, variance analysis and regression analysis were used.

Results: The total mean score of social media dependency of adolescents was 6.21 ± 2.50 , the total mean score of depression was 67.60 ± 15.59 , and the total mean score of loneliness was 58.65 ± 9.90 . Social media addiction of adolescents in there search has a statistical significance in explaining depression and loneliness ($p < .05$).

Conclusion: It was determined that social media addiction affects depression and loneliness in adolescents. It may be suggested that guidance teachers in schools should be educated on the positive and negative effects of using social media to adolescents and the methods of coping with depression and loneliness.

Key Words: Adolescent, Depression, Nursing, Social Media Addiction, Loneliness

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

- ACTH** : Adrenokortikotropik Hormon
- DSM** : Diagnostic and Statistical Classification of Diseases and Related
Health Problems
- MEB** : Milli Eğitim Bakanlığı
- RTÜK** : Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
- TİB** : Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı

TABLULAR DİZİNİ

Tablo No	Sayfa No
Tablo 4.1. Adölesanların Tanıtıcı Özelliklerine Göre Dağılımı.....	15
Tablo 4.2. Sosyal Medya Bağımlılığı, Depresyon ve Yalnızlık Ölçek Toplam Puan Ortalamaları.....	16
Tablo 4.3. Adölesanların Tanıtıcı Özelliklerinin Sosyal Medya Bağımlılığı Depresyon ve Yalnızlık Ölçek Toplam Puan Ortalamaları ile Karşılaştırma.....	17
Tablo 4.4. Sosyal Medya Bağımlılığının Depresyon ve Yalnızlığa Etkisinin Regresyon Analizi ile Açıklanması	18

1. GİRİŞ

Ruhsal ve fiziksel değişikliklerin yoğun yaşıandığı ergenlik döneminde bireyler kötü alışkanlıklarla karşı karşıya kalabilmektedir (1). Bunlar sigara, alkol ve madde bağımlılığıdır. Çağımızda bunların yanı sıra teknolojinin gelişmesiyle birlikte farklı bağımlılık türleri de ortaya çıkmıştır. Bunlardan birisi gelişim dönemindeki adölesanları daha çok etkileyen sosyal medya bağımlılığıdır (1,2).

Sosyal medya, toplumu oluşturan bireylerin kendilerinin bizzat oluşturduğu içeriği diğer bireylere aktarmak için yayınladığı ve paylaştığı her türlü platformdur (2). Sosyal ağlar kullanıcıların kendi aralarında iletişim kurmalarını sağlayan, kişisel içerik paylaşımının yanı sıra kişisel ağ kurmalarına da olanak sağlayan online topluluklardır. Sosyal medya sitelerinde üyeler kendi profillerini oluşturarak diğer kullanıcılarla paylaşmaktadır. Çevrimiçi ortamlarda sosyal etkileşime yönelen bu hareket, topluluk için yeni bir temel oluşturmaktadır (3). Birçok açıdan hayatımızı kolaylaştıran sosyal medya, bilinçsiz ve aşırı kullanıldığında bağımlılık oluşturabilmektedir. Sosyal medyanın olumlu ve olumsuz etkileri vardır. Ancak bu olumluluk ve olumsuzluğun ne düzeyde olduğu tam olarak bilinmemektedir. Erdoğan, sosyal açıdan oluşturduğu olumsuzlukları baz alarak yapmış olduğu çalışmada internet kullanımının bireyin toplumdan izole olmasını, yalnızlık duygusu ve depresyon gibi birtakım sonuçlara neden olduğunu belirtmiştir (4). Ayrıca, Echeburua ve ark., Stankovska ve ark. sosyal medya kullanım süresine bağlı olarak yaptıkları çalışmalarında, yeni medyanın (bilhassa çevrimiçi sosyal ağların) çok fazla kullanımının gençlerde potansiyel bir ruhsal sorun olan depresyon, yalnızlık ve bağımlılığa neden oluşturabileceğini vurgulamışlardır (5,6). Literatür incelemesinde De Cock ve ark. 18 yaş ve üstü bireylerde, Özgür üniversite öğrencilerinde, Steers ve ark.' da üniversite öğrencileri ile daha ileri yaş grubunda yaptıkları çalışmalarında sosyal medyanın aşırı kullanımını; benlik saygısı, yalnızlık, depresyon ile ilişkilendirmişlerdir (7-9).

Depresyon, derin üzüntü, bazen de üzüntülü ve bunaltılı bir duygu durumu ile birlikte bireyde konuşma, düşünce, ilgi ve enerji kaybı (hareketlerinde yavaşlama, durgunluk, güçsüzlük, isteksizlik), olumsuz düşünceler (değersizlik, karamsarlık, suçluluk) ile fizyolojik işlevlerde yavaşlamaların (iştah kaybı gibi) yaşandığı bir sendromdur (10). Kessler ve ark., insanların bütün hayatları boyunca ortaya çıkması olası depresyonun %25'inin adölesan dönemde meydana geldiğini bildirmişlerdir (11).

Çalışmalarda adölesan dönemde depresyonun yaşın ilerlemesiyle görülme sıklığının arttığı da bildirilmektedir. Ayrıca adölesan dönemde sık karşılaşılan bir diğer ruhsal rahatsızlık da yalnızlıktır (12).

Yalnızlık; sosyal ağdaki eksiklikleri içeren sosyal yalnızlık ve başka birisi ile yakın bir bağın olmaması sonucu görülen boşluk duygularının ve kaygı durumunun ortaya çıktığı duygusal yalnızlık olarak iki kategoriye ayrılabilir (13). Adölesanlar bu yalnızlık duygularıyla baş etme yöntemi olarak kitap okumak, tv izlemek, spor yapmak, bilgisayarda oyun oynamak, akıllı telefonda oyun oynama sosyal ağları kullanma gibi aktivitelerde bulunmaktadır. Ancak bunların arasında sayılanlardan akıllı telefonlarda geçirilen süre git gide artmakta ve bağımlılık düzeyine dönüşmektedir (13,14). Kişiler akıllı telefonda geçirilen sürede sosyal ağlar ve sosyal medyayı çok fazla kullanmaktadır. Bireyler yalnızlığını gidermede yardımcı olması için sosyal medyayı çok fazla kullanmaya başlamışlardır. Çakır ve ark., ve Şar yaptıkları çalışmalarda, adölesanların akıllı telefon bağımlılığı ile yalnızlık düzeyleri arasında anlamlı ilişki olduğunu bulmuşlardır (14,15).

Dünya'da teknolojik aletlerinin kullanımının artması ve buna paralel olarak sosyal medya kullanımının artması konunun güncel olarak kalmasını ve popüleritesini arttırmaktadır. Araştırma konumuz özgün olup, adölesanlarda sosyal medya bağımlılığı, depresyon ve yalnızlık gibi ruhsal problemlerin saptanmasına, psikiyatri hemşireliği bakımına katkı sağlayacaktır.

Bu araştırmanın amacı, adölesanlarda sosyal medya kullanımının depresyon ve yalnızlığa etkisini belirlemektir.

Araştırma da şu soruya cevap aranmıştır:

- Adölesanlarda sosyal medya kullanımının depresyon ve yalnızlığa etkisi var mıdır?

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Adölesan Dönemi

Ergenlik, çocukluktan yetişkinliğe geçişin yaşandığı ve bilişsel, biyolojik ve sosyo-duygusal değişimlerin gerçekleştiği dönem olarak tanımlanır (16). Ergenlik bir gelişim dönemidir ve bu süreçte ergen bağımlılıktan bağımsızlığa, özerkliğe ve olgunluğa geçiş yapar. Aileye bağlı bir birey olmaktan ziyade tek başına ayakta durmaya çalışır (17). 11-12 yaşlarında başlayan ve 19-20 yaşlarına kadar süren döneme adölesan dönemi denir. Dönem içinde farklı yaş gruplarında, farklı gelişim özellikleri görülür (16,17).

Adölesan dönemi belli bir yaş aralığı olarak kalıplaştırılmış olmasına rağmen ergenliğin üst yaş sınırı alt yaş sınırı kadar belirgin değildir. Bu sınırı belirlemek için farklı kıstaslar kullanılmıştır. Ama bu kıstaslar üzerinde gelişim sürecinin birçok etmenden etkilenmesinden dolayı evrensel bir uzlaşmaya varılamamıştır (18,19). Ergenlik dönemi fizyolojik değişimlerin en yoğun olduğu zaman dilimidir. Kızlar bu döneme erkeklere nispeten ortalama iki yıl kadar önce girerler.

Erken ergenlik dönemi, 10-14 yaş aralığını kapsayan süreçtir (20). Hızlı bir şekilde boy uzaması, seste kalınlaşma, tüylenme, kadınsı ve erkeksi beden görünüşünün oluşması bu evrede görülür. Ergenin kendi bedenine ilgisi artar. Bedeninde ki değişimlere ve karakterine karşı yabancılaşma hisseder. Sinirlilik halleri, durup dururken ağlamalar, sebepsiz öfke patlamaları bu süreçte sık görülen durumlardandır (18,21).

Orta ergenlik, 15-17 yaş aralığını kapsayan süreçtir (20). Bu dönemde bedenindeki büyüme hızı azalarak devam etmektedir. Ergenin bedenindeki değişimlere uyumunun artmasından dolayı cinsiyet rollerinden kaynaklı geriliminde azalma görülür. Özerk olma çabaları bu dönemde görülür. Oluşan yeni kimliği ile toplumda yerini almaya başlamış ve arkadaş gruplarına verilen önem artmıştır. Bağımsız olma ihtiyacı üst düzeydedir. Çelişkili duygular içerisindedir (hem aileden ayrılma hem de sevgilerine ihtiyaç duyma gibi). Soyut düşünme yeteneği artar. Sorumlukları ile eğlence arasında çelişkiler yaşar. Okul hayatında başarısızlıklar artabilir ve bu durum beraberinde aile arasındaki çatışmayı tetikler (19,20).

Geç ergenlik; 18-21 yaş aralığını kapsayan süreçtir. Üst yaş sınırı ekonomik, kültürel ve eğitsel faktörler ile kısmen değişebilir (20). Son dönemde, dengeliğin sağlanabilmesi, problemleri çözebilme yöntemlerinin oluşması, erişkinlerin müdahalesinin azaltılmasını öğrenme, duygusal sakinliğin sağlanabilmesi, gerçekçiliğin

oluşması ve olgunluk simgelerine karşı değişimler olur. Bu dönemde ergen problemi karşılama ve onları çözümlenmede daha olgundur. Ergenliğin son döneminde genç, yetişkinlik sembolleri olan bazı tutumlara kendisinin de artık bir yetişkin olduğunu herkese kabul ettirmek için başvurabilir. Bunlar; sigara, alkol, gece geç saatlere kadar dışarıda kalmak, makyaj yapmak gibi tutumlardır (21,22).

2.2. Sosyal Medya

Web 2.0 olarak ta adlandırılan sosyal medya, insanların düşüncelerini, deneyimlerini, bakış açılarını paylaştığı çevrimiçi teknolojiler ve uygulamaları içerir. Sosyal medya, metin, ses, video, grafik gibi çeşitli içerikteki iletilerin yayımlandığı ve paylaşıldığı sanal ortamlardır (23). Günümüzde sosyal medya genel olarak sosyal ağlarla bütünleştirilmektedir. Bu sosyal ağlar:

*Sınırları belirli bir sistem içerisinde toplum profili inşa eden,

*Paylaşılan bir bağlantı yoluyla diğer kullanıcı listelerine kolayca ulaşabilen,

*Sistem içinde yer alan bağlantı listelerinin diğer kullanıcılar tarafından görünmesine fırsat veren "web temelli hizmetler" olarak tanımlanır (24). Sosyal medyada önemli olan erişimin herkese yönelik kullanıcıların aktif ve farklılık yaratan eğilimin olmasıdır. Sosyal medyanın en önemli yanlarından biri de etkileşim düzeyinin çok yüksek olmasıdır. Kullanıcıların birbirleri ile olan iletişimlerinin artmasını ve güçlenmesini sağlayan bu ortamlar, yalnızca bir konu hakkında değil, o konu ile alakalı başka konular hakkında konuşulmasına, belli bir konunun daha derinlemesine öğrenilmesine, hatta tartışılmasına olanak tanımaktadır. Karşılıklı olarak tam bir etkileşimin gerçekleşmesine olanak tanıyan ortamlardır (25).

2.2.1. Sosyal Medya Türleri

Sosyal ağlar: Sosyal ağlar spesifik özelliklere ve ortak ilgi alanlarına sahip insanların bir araya geldikleri, konuştukları, yeni arkadaşlıkların kurulduğu sosyal medya alanlarından biridir (26). Facebook, MySpace, LinkedIn, Friendster, Hi5, Friendfeed, Formspringa, Xingwiki ye örnek programlardır.

Bloglar: Kurumlar ya da bireyler tarafından haber duyurmak, kullanıcıların düşünce ve yorumlarını almak için kullanılan bir web sitesi türüdür. Bloglar içeriği güncel bir sıralama ile sergilenen kişisel sayfalarıdır. Şirket blogları, Cnet, The Huffinngton Post, Boing Boing, Techcrunch, Kottke gibi (27).

Wiki tarzı paylaşım ağları: Genel olarak dijital ansiklopedi anlamına gelmektedir. Wikiler, kullanıcıların içerik ekleyip, çıkarabileceği, değiştirebileceği yapıya sahiptir. Ayrıca wikiler kullanıcıların bilgilerini diğer kullanıcılarla paylaşabilmesine olanak sağlamaktadır. Wikipedia, Intelipedia gibi.

Video ve fotoğraf paylaşım ağları: Eğlence, eğitim, fotoğraf TV dizileri izleme, müzik dinleme vb. amaçlarla videoların paylaşıldığı ve kullanıldığı ağlardır.

Mikroblogging paylaşım ağları: Twitter gibi siteleridir (28).

2.2.2. Sosyal Medyanın Kullanım Amaçları

Sosyal paylaşım araçlarının kullanım alanları değişmektedir. Bireysel kullanımdan, toplumsal hareketlere, siyaset ve ekonomiden, meslek ve iş temsilcilerine kadar uzanan birçok farklı alanda kullanılmaktadır. Sosyal medya, web siteleri, podcast, bloglar, içerik paylaşım siteleri, mesaj panoları ile yaygın olarak kullanılan sosyal ağ siteleriyle kullanıcıların ilgisini çekmektedir (29,30).

Sosyal medyanın kullanım amaçlarından bir diğeri de kişilerin yalnızlıklarını paylaşmak ya da gerçek hayatta sosyalleşme adına yaptıklarını sanal ortamda da gerçekleştirme isteğidir. Sosyalleşme adına sanal ortamda yapılan etkinliklerin kişilere çok fazla katkısı bulunmasa da, sanal ortama var olan sosyal ilişkilerini taşıyarak sosyal bir varlık olma ihtiyacını gidermektedir. Bu bağlamda sosyal ağlar yüz yüze iletişimin sosyal aktivitelerin yerini almıştır (31,32). Yine aynı şekilde kullanım amaçlarından bir diğeri de bireylerin sosyal medyayı psikolojik tatmin ortamları olarak görmeleridir. Gerçek hayatta aile ve sosyal ilişkilerinde başarısız veya istediği şekilde bir tatmin elde edemeyen bireyler sosyal medya da anonimleşebilme imkânı bulabildikleri için bu durumu dengeleyebilmektedirler (33,34).

2.2.3. Sosyal Medya Bağımlılığı

Sanal ortamda sosyal kaygının daha az olması, çocuğun eleştirilmemesi, fiziksel inaktiviteye neden olması, daha rahat bir ortamda etkileşim yapılabilmesi sosyal medyanın bağımlılık yapma olasılığını arttırmaktadır (35). Bireyin bu gibi sebeplerden ötürü sosyal medyada geçirdiği sürenin artması aşırıya kaçması sonucu sosyal medya bağımlılığı tablosu ortaya çıkmaktadır.

2.2.4. Sosyal Medyanın Ergenler Üzerindeki Olumlu ve Olumsuz Yönleri

Olumlu Yönleri

Ergenlerin yaratıcılıklarını ile sosyalleşmelerini geliştirmesi, farkındalık yaratması, benlik arayışları, bilgi akışının sağlanması, diğer kullanıcılar ile olan iletişimle birlikte etkileşimi arttırması ve eğitimlerine olan katkısı sosyal medyanın olumlu taraflarındandır. Sosyal medya ortamında kullanıcılar düşünce ve duygularını birbirleri ile paylaşırlarken, buldukları platformda öneri, sevgi, romantik ilişki kurabilme fırsatına sahip olurlar (36).

Olumsuz Yönleri

Bireyin psikolojik yapısına paralel olarak yaşam koşulları; bireyin kendini ifade etme isteği, korku ya da endişeleri, sosyal hayatta olan sorunları sanal dünyaya bağımlılık da yaratabilmektedir (36). Ayrıca;

1: Sosyal ağlarda sahte hesap (fake account) oluşturulması ergenin kimliğinin oluşumunda olumsuz etki yaratabilir.

2: Sosyal medya aracılığıyla özel ilişkiler dâhil, her türlü mahremiyet içerikli dialoglar ergenlerde mahremiyet bilincinin gelişmesini engellemektedir.

3: Kandırılma, suistimal

4: Yasal sorunlar: Maddi alanda sömürülme, illegal davranışa zorlanma gibi durumlar, hukuki sıkıntıların yaşanmasına sebep olmaktadır.

5: Ünlü olma isteği.

6. Paylaşılan fotoğraflar: Genellikle gençler farklı olmak adına ya da beğenilmek için çevresinden farklı giyinerek açık, çıplak ya da bedenini sergileyen fotoğrafları paylaşabilirler.

7. Toplumdan uzaklaşma, yalnızlaşma (35-38).

2.3. Depresyon Nedir

Depresyon, insanın yaşama zevki ve isteğinin kaybolduğu, kendisini derin bir keder içinde hissettiği, karamsar düşünceler, pişmanlık ve suçluluk duygusunun hâkim olduğu, fizyolojik bozuklukların (uyku, iştah, cinsel istek vb.) olduğu bir hastalıktır (39).

Depresyon terimi normal sınırlar içinde ılımlı bir mizaç bozulmasından, en ağır psikotik hastalığa kadar geniş bir klinik bozukluklar alanını kapsar. Yani depresyon derken kastedilen durum en ağır psikotik düzeydeki, melankolik, intihar tehlikesi olan bir vaka olabileceği gibi; morali bozuk, keyifsiz, hayatı ve ilerisini kötümser bir bakışla

değerlendiren bir durum da olabilir. Depresyon terimi bu düzeylerinin hepsini kapsamaktadır (40). Depresyon ruhsal rahatsızlıklar arasında en eskiden tanımlananlardan birisidir ve sık görülen hastalıktır. Erken ölüm ve maluliyet nedenleri arasında depresyon dördüncü sırada yer almaktadır. Her geçen gün depresyonun görülme sıklığının daha da arttığına ilişkin kanıtlar da vardır. Dünya çapında 2020 yılında depresyonun, kalp hastalıklarından sonra ikinci sırada önemli sağlık sorunu olacağı öngörülmektedir (41).

2.3.1. Depresyonun Belirtileri

- * Çöküntülü ruh hali: Kederli, ümitsiz, sıkıntılı, üzgün olma hali.
- * Hayattan zevk alamama: Günlük faaliyetlerden haz almama hali.
- * İştah değişimi: Yemek yeme isteğinin artması ya da azalması.
- * İsteksizlik: Günlük işlere karşı hevesinin olmaması.
- * Uyku değişimleri: Uyuyama ya da aşırı uyuma.
- * Beden faaliyetlerinde azalma: Düşüncede, konuşmada ve beden hareketlerinde azalma.
- * Enerji kaybı
- * Değersizlik ve suçluluk duyguları: Kişi kendini değersiz, önemsiz ve sevgiye değmez biri olarak görür.
- * Ümitsizlik ve karamsarlık: Sürekli olarak şimdiki zamanda ve geçmiş zamanındaki başarısızlıklarını ve üzüntü veren olayları hatırlar.
- * Kararsızlık ve kontrol azalması
- * İntihar düşünceleri
- * Durgunluk, neşesizlik (42).

2.3.2. Depresyon Çeşitleri

Klinik depresyon genel bir terimdir ve çok çeşitli klinik rahatsızlıkları tek başlık altında toplar. Hepsinin belirtileri benzerdir ancak bunlar nicelik, nitelik ve belirtilerin süresi açısından birbirlerinden ayrılırlar. Özel birtakım belirtilerin öne çıkmasına göre, belirtilerin ne denli uzun sürdüğüne göre ve bunun kişinin günlük etkinliklerini ve aktifliğini ne derecede bozduğuna göre teşhis konulur (43,44).

Genel olarak depresyonu

- Major Depresyon
- Distimi

- Uyum Bozuklukları
- Bipolar Bozukluklar olarak sınıflandırabiliriz. Ancak bu gruplar da kendi alt birimlerine ayrılmaktadırlar.

2.3.3. Depresyonun Nedenleri

Bu sık görülen rahatsızlığın nedenleri eski çağlardan beri araştırılmıştır. Hipokrat, depresyonu kara safra miktarındaki artışa bağlayarak aynı zamanda depresyon etyolojisiyle ilgili açıklamaların ilk örneklerinden birini ortaya koymuş oluyordu (45,46). Bundan sonra yapılan çalışmalar depresyonun etyolojisindeki birçok faktörü ortaya çıkarmıştır. Bunlar;

Biyolojik Nedenler: Dopamin, serotonin, noradrenalin değerlerinin azalması ya da artmasına bağlı olarak ortaya çıkmaktadır.

Hormonlar: ACTH hormonunun artması, östrojen ve progesteron hormonlarındaki değişimler, tiroid bezinin az çalışmasına bağlı olarak ortaya çıkabilir.

Yaş: Adölesanlarda görülme riski fazladır ve yaş ilerledikçe bu risk artar.

Cinsiyet: Kadınların hormonal değişikliklerine bağlı olarak depresyona girmeye meyillidirler. Depresyona girme riskleri erkeklere göre iki kat daha fazladır.

Toplumsal Kesim: Yoksulluk ve işsizlik durumlarında görülebilir.

Kalıtımsallık: Birinci derece akrabalarında depresyon öyküsü var ise görülme riski iki kat daha fazladır.

Kayıp: Sevdiği birisinin ölümü, ayrılma gibi.

Evlilik Durumu: Mutsuz evliliği olması ya da boşanma öyküsü.

Stres: Çoğu depresyonda (%80) son zamanlarda geçirilmiş stres yaratan bir olay vardır.

Hastalıklar: Kanser gibi hastalıklar, Parkinson hastalığı, kafa travması, diyabet, tüberküloz, frengi, hipertansiyon gibi (40).

2.3.4. Adölesanlarda Depresyon

Depresyon, ergenlerde oldukça sık görülen bir durumdur. Genç yetişkinliğe ulaşmış olan gençlerin %15-20'sine en az bir kez klinik depresyon tanısı konulmuştur (47). Adölesanlar da görülen depresyonun sebebi genel olarak dört grup altında incelenebilir. Bunlar genetik etkenler, çevresel sebepler, ergenin hayatında meydana gelen olumsuz olaylar ve kişisel nedenlerdir.

Genetik: Ergen depresyonunun oluşmasında en başta gelen risk etmenidir. Depresyondaki adölesanların %20-50'sinde ailede depresyon ya da psikiyatrik bir bozukluk öyküsü vardır (48).

Çevresel Etken: Sosyal çevre, depresyona yakalanma riski yüksek olan bütün ergenlerde depresyonun meydana gelmesinde önemli bir rol oynayabilir.

Olumsuz Yaşam Olayları: Boşanma, arkadaş ilişkilerinde olumsuz durumlar, sosyal medya gibi ortamlarda beğenilmeme, alay edilme gibi durumlar.

Kişisel Nedenler: Cinsiyet, karakter yapısı, kaygı düzeyinin yüksek olması, benlik değerinin düşük olması, okul başarısının kötü olması gibi durumlar (49).

2.4. Yalnızlık

Sullivan (1953), ergenlik döneminin gelişimsel görevlerinden birinin karşı veya kendi cinsiyetle haz verici ilişkiler kurma ve bunu sürdürme olduğunu belirtmiş, ergenin kişiler arası bu yakınlık ihtiyacını gideremediğinde veya yetersizlik hissettiğinde ortaya çıkan ve istenmeyen, hoş olmayan deneyimini yalnızlık olarak açıklamıştır (50-52).

2.4.1. Yalnızlığın Oluşumunu Etkileyen Faktörler

Yalnızlık duygusu ve sosyal ilişkilerle ilgili değişkenler, benlik bilinci, sosyal anksiyete, çekingenlik, riske girme, benlik saygısı, atılganlık ve kendini açmadır. Bu değişkenlerden ilk üç sıradaki yalnızlık duygusunun ortaya çıkmasına katkıda bulunurken geriye kalan diğer değişkenler ise tam tersi bir etkide bulunmaktadır (53). Perry, yalnızlığın ortaya çıkışında üç önemli etkene değinmiştir. Bunlar (54);

Kişilik Özellikleri: Yalnızlık duygusunun ortaya çıkmasında önemli bir faktördür. Kendini değersiz hissetme ve acıma duygularına yatkın olan ve aşırı kıskanç olan bireylerde yalnızlık görülebilmektedir (54).

Sosyal Etkenler: Yalnızlığın oluşmasında etkileşimin niteliğinin, sosyal etkileşim sıklığı, ilişki ağının büyüklüğü ve yoğunluğu gibi değişkenlerden çok daha güçlü bir etkiye sahip olduğu görülmektedir (54).

Bireysel Etkenler: Bireyin kişilik özelliklerinden ziyade yaş, medeni durum, çalışma durumu, öğrenim düzeyi, bilişsel faktörler gibi bireysel özelliklerini dikkate almaktadır (55).

2.4.2. Yalnızlığın Türleri

Duygusal Yalnızlık: Kaygı ve boşluk duygularının başka birisine yakın bir bağlılığın olmamasından kaynaklı görülen bir durumdur (56).

Sosyal Yalnızlık: Sosyal ilişkileri kapsayan sosyal ağın olmamasından ya da eksikliğinden kaynaklı depresyon ve sıkıntı ile birlikte görülen yalnızlıktır.

2.4.3. Adölesanlarda Yalnızlık

Ergenlik dönemi bir karmaşa ve geçiş dönemidir. Adölesanlar bu dönemde akranlarıyla gittikçe daha fazla, ebeveynlerle daha az zaman geçirirler (51). Bu değişimle başa çıkamayan adölesanlar yalnızlık duygusuna ya da sosyal ilişkiler ağının bir dereceye kadar önemli olduğu durumlarda ortaya çıkan tatsız deneyim yaşarlar (57). Yalnızlık ergenlerde yaygındır ve çok sayıda olumsuz fiziksel ve zihinsel sağlık sonucu ile ilişkilidir (58). Brennan ve Williams çalışmalarında yalnızlık duygusunun ergenler arasında oldukça sık olduğunu belirtmişlerdir (59,60). Stickley ve ark. 13 ila 15 yaş arası ergenlerde yalnızlık sıklığının % 5,2 ile % 14,7 arasında olduğu bildirilmişlerdir (61). Ayrıca günümüzde temel amacı bilgiye kolay, ucuz, hızlı ve güvenli ulaşmak ve iletişimi kolaylaştırmak olan bilgisayar ve internet kullanımının aşırı kullanılması olumsuz birtakım durumlara da sebep olmaktadır (62,63). Caplan, çalışmasında adölesanlarda patolojik internet kullanımını depresyon, sosyal izolasyon ve yalnızlık ile ilişkilendirilmiştir (64).

2.5. Adölesanlarda Sosyal Medya Bağımlılığını, Depresyonu ve Yalnızlığı Azaltmada Hemşirelik Yaklaşımı

Son yıllarda adölesanlar arasında yayılan sosyal medya bağımlılığı, gelişim sürecindeki ergenlerin aile ve sosyal ilişkilerini etkilerken ruhsal sağlığını da ciddi oranda zedeliyor. Özellikle akıllı telefonların, tabletlerin ve ileri teknolojinin günlük rutinimizde edindiği yerin büyümesiyle, internet ve sosyal medya kullanımının her yaşta kitleler için erişilebilir hale gelmesi adölesanlarda bu problemlerin görülme sıklığını arttırmaktadır. Adölesanların sosyal medyada kendilerini daha rahat ifade edebilmeleri, gerçek hayatta kişilerle kuramadıkları iletişimi sosyal ortamda daha rahat kurabilmelerinden dolayı sanal ortamda gitgide daha fazla zaman harcamaları sosyal medya kullanımını bağımlılık boyutuna ulaştırmıştır. Ayrıca; beğenilme isteği, olduğundan daha farklı bir kimlik ve yaşam tarzını sosyal ortamda oluşturma isteği ve bunu sosyal medyada yaratma kolaylığı, kendi sosyal statüsü sebebiyle giremeyeceğini düşündüğü sosyal ortamlara sosyal medya

aracılığıyla girmeye çalışma arzusu da sosyal medya bağımlılığını adölesanlarda arttıran sebeplerden birkaçıdır. Sosyal medya bağımlılığı kontrol altına alınamazsa, kaygı bozukluklarından, yalnızlık ve depresyona; kişinin yaşamındaki bozulmalardan gerçek ilişkilerin zarar görmesine kadar pek çok zararı olabileceği bilinmektedir.

Ergenlerin sağlığının korunması, sürdürülmesi ve gerekli işlemlerin yapılmasında diğer sağlık ekibi üyeleriyle birlikte hemşirelerinde önemli sorumluluğu vardır (65). Psikiyatri hemşireleri farklı yaklaşımlarla, adölesanları sosyal medyanın bağımlılığından ve sebep olabileceği depresyon ve yalnızlık gibi olumsuz sonuçlardan uzaklaştırabilecek bilgilere ve donanımına sahip olmalıdır. Adölesanlar ile yaptıkları görüşmelerde sosyal medya bağımlılığı için risk faktörlerini belirlemeleri yapılacak girişimlerin planlanmasında önemlidir (66).

Okul hemşireleri ya da rehber öğretmenleri ile işbirliği içerisinde olarak adölesanlara bilinçli ve doğru medya kullanımı, sosyal medya kullanımının olumlu ve olumsuz yönleri, bunlarla baş etme yöntemleri konusunda eğitim verilmesi, spor aktivitelerine yönlendirilmesi, farklı hobi alanlarının yaratılması, yeni sosyal becerilerin kazandırılması gibi uygulamalarla psikiyatri hemşiresi adölesanların sosyal medya bağımlılığı ile mücadelesinde katkı sağlar.

Ayrıca psikiyatri hemşiresi depresyon ve yalnızlık duygusu yaşayan adölesanlara; güvenli bir ortam oluşturarak, adölesanın yeterli dinlenmesini sağlayarak, olumsuz duygu durumundan ötürü kendisine zarar verebilecek durumların önlemini alarak, fizyolojik ve psikolojik bütünlüğün devam ettirilmesi sağlayarak, uyum sağlayıcı baş etme yollarının öğretilmesi veya geliştirilmesini sağlayarak, kişinin yalnızlık duygusunu ifade etmesine olanak tanıyarak, sosyal becerileri zayıf olan bireyler bu yönde destekleyerek, sosyal ilişki engellerini azaltarak, yalnızlık hissetme riskinin yüksek olduğu zamanlarda meşguliyet sağlayan aktiviteler sağlayarak hemşirelik yaklaşımı uygular (67).

3. MATERYAL ve METOD

3.1. Araştırmanın Şekli

Bu araştırma kesitsel tipte yapılmıştır.

3.2. Araştırmanın Yapıldığı Yer ve Zaman

Araştırma Mardin il merkezinde Ortaöğretim düzeyinde eğitim veren Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda okuyan öğrencilerde Mart 2019-Ocak 2020 tarihleri arasında yapılmıştır.

3.3. Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini Mardin il merkezinde bulunan Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı liselerde okuyan öğrenciler oluşturmuştur. Mardin il Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı 24 Lise (10584 öğrenci) bulunmaktadır. Bu liselerden öğrenci yoğunluğuna göre kura yöntemiyle seçilen beş lise (2000 öğrenci) araştırmanın evrenini oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemini ise yapılan güç analizi ile 0.05 yanılma düzeyi, 0.95 güven aralığına da, 0.3 etki büyüklüğü ve 0.95 evreni temsil yeteneği ile belirlenen 599 öğrenci oluşturmuştur. Öğrenciler sınıf listelerinden basit rastgele örnekleme yöntemi ile seçilmiştir.

Çalışmaya Alınma Kriterleri

- İletişime ve iş birliğine açık olma.

Çalışmadan Dışlanma Kriterleri

- İletişimi engelleyecek fiziksel veya ruhsal sağlık problemi olma.

3.4. Araştırmanın Değişkenleri

- **Araştırmanın bağımlı değişkeni:** Depresyon ve yalnızlık.
- **Araştırmanın bağımsız değişkenleri:** Sosyal medya kullanımı, yaş, cinsiyet, gelir düzeyi, anne ve baba eğitim düzeyi, anne ve baba meslek grubu.

3.5. Verilerin Toplanması

Veriler Mart 2019 - Mayıs 2019 tarihleri arasında Mardin İl Milli Eğitim Müdürlüğüne Bağlı Ortaöğretim Kurumlarındaki sınıf ortamında öğrencilerle yüz yüze görüşülerek araştırmacı tarafından toplanmıştır. Veriler öğrencilere anket formları verilerek öğrencilerin bu formları okuyarak bağımsız bir şekilde cevap vermeleri yöntemiyle toplanmıştır. Her öğrencinin anket formlarını doldurma süresi ortalama 10-15 dakika sürmüştür.

3.6. Veri Toplama Araçları

Verileri toplamak için Tanıtıcı Özellikler Formu (EK-2), Ergenlerde Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği (EK-3), Reynolds Ergenlerde Depresyon Ölçeği (EK-4) ve UCLA Yalnızlık Ölçeği (EK-5) kullanılmıştır.

Tanıtıcı Özellikler Formu (EK-2): Tanıtıcı Özellikler Formu adölesanların sosyo-demografik özelliklerini içeren toplam 7 sorudan (yaş, cinsiyet, anne/baba eğitim düzeyi, anne ve babanın meslekleri, gelir durumunu nasıl algıladığı) oluşmaktadır.

Ergenlerde Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği (EK-3): Ölçek Eijnden ve ark. tarafından 2016'da geliştirilen ölçeğin Türkçe geçerlilik ve güvenilirliği 2017 yılında Taş tarafından yapılmıştır. Ölçeğin puanlanması 0-9 şeklinde ve kesme puanı 5'tir. Ölçeğe göre 9 maddeden 5 ya da üstü maddeye "Evet" diyenler sosyal medya bağımlısı kabul edilmektedir. Ölçeğin Cronbach's Alfa 0.82 olarak bulunmuştur (68). Bu araştırmada ölçeğin Cronbach's alpha kat sayısı 0.89 olarak belirlenmiştir.

Reynolds Ergenlerde Depresyon Ölçeği (REDÖ) (EK-4): Reynolds (1981) tarafından geliştirilen ölçeğin Türkçe geçerlilik ve güvenilirliği Oksay tarafından yapılmış ve Cronbach's Alfa iç tutarlık katsayısı 0.75 olarak bulunmuştur. 30 maddeden oluşan ölçek 4' lü Likert tiptedir. Maddelerin 7'si (1, 5, 10, 12, 23, 25, 29) tersine puanlanmaktadır. Ölçeğin kritik maddeleri 6, 14, 20, 26, 29 ve 30'dur. Ölçekten minimum 30, maximum 120 puan alınabilmektedir. Yüksek puanlar depresif belirtilerin yüksek düzeyde olduğunu gösterir (69). Bu araştırmada ölçeğin Cronbach's alpha kat sayısı 0.81 olarak belirlenmiştir.

UCLA Yalnızlık Ölçeği (EK-5): Russel ve ark. (1978) tarafından geliştirilen ölçeğin Türkçe geçerlilik ve güvenilirliği Demir (1989) tarafından yapılmıştır. Ölçek dördümlü likert tip üzerinden değerlendirmektedir ve 10'u ters 10'u düz kodlanmış toplam 20 maddeden oluşmaktadır. Bütün maddelerden elde edilen toplam puan "Genel Yalnızlık Puanını"

vermektedir. Ölçekten alınabilecek maksimum puan 80 ve minimum puan 20' dir. Ölçekten elde edilen yüksek puanlar yalnızlık düzeyinin yüksek olduğunu gösterir. Ölçeğin Cronbach's alfa iç tutarlılık katsayısı .96 olarak hesaplanmıştır (70). Bu araştırmada Cronbach's alpha kat sayısı .97 olarak belirlenmiştir.

3.7. Verilerin Değerlendirilmesi

Araştırmada sosyo-demografik özelliklerin değerlendirilmesinde yüzdeler dağılımı, aritmetik ortalama, sosyo demografik özellikler ile ölçeklerin karşılaştırılmasında bağımsız gruplarda *t* testi, Kruskal Wallis, Varyans Analizi, üç ölçeğin karşılaştırılmasında ise regresyon analizi kullanılmıştır.

3.8. Araştırmanın Etik İlkeleri

Araştırmanın yapılabilmesi için İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu'ndan onay (EK-6) ve araştırmanın yapıldığı kurumdan yasal izin (EK-7) alınmıştır. Araştırmaya başlamadan önce öğrenci ve velilere araştırmanın yapılma amacı açıklanıp, öğrenci ve velilerden sözel ve yazılı izinler alınmıştır.

3.9. Araştırmanın Sınırlılığı

Araştırmanın herhangi bir sınırlılığı yoktur.

4. BULGULAR

Bu bölümde adölesanlarda sosyal medya bağımlılığının depresyon ve yalnızlık üzerindeki etkisini belirlemek amacıyla yapılan araştırmadan elde edilen bulgular sunulmuştur.

Tablo 4.1’ de araştırmaya katılan adölesanların tanıtıcı özellikleri verilmiştir.

Tablo 4.1. Adölesanların Tanıtıcı Özelliklerine Göre Dağılımı (s=599)

Tanıtıcı Özellikler	S	%
Yaş Grupları		
13-15	275	45.9
16-18	324	54.1
Cinsiyet		
Kız	393	65.6
Erkek	206	34.4
Annenin Eğitim Düzeyi		
Okur Yazar Değil	144	24.0
İlkokul	214	35.7
Ortaokul	120	20.0
Lise	94	15.7
Lisans ve Üzeri	27	4.5
Babanın Eğitim Düzeyi		
Okur Yazar Değil	21	3.5
İlkokul	143	23.9
Ortaokul	156	26.0
Lise	176	29.4
Lisans ve Üzeri	103	17.2
Annenin Mesleği		
Çalışmıyor	541	90.3
Memur	32	5.3
İşçi	8	1.3
Serbest Meslek	18	3.0
Babanın Mesleği		
Çalışmıyor	61	10.2
Memur	161	26.9
İşçi	118	19.7
Serbest Meslek	259	43.2
Gelir Durumu		
İyi	300	50.08
Orta	194	32.38
Kötü	105	17.52
TOPLAM	599	100.0

Araştırmada adölesanların %45.9'unun 13-15 yaş aralığında, %54.1'inin 16-18 yaş aralığında, % 65.6'sının kız, %34.4'sinin de erkek, %35.7'sinin anne eğitim düzeyinin ilkokul olduğu, %29.4'ünün baba eğitim düzeyinin lise olduğu, %90.3'ünün annesinin çalışmadığı, %26.9'unun babasının memur olduğu, %50.08'inin gelir durumunun iyi olduğu belirlenmiştir (Tablo 4.1).

Adölesanların Sosyal Medya Bağımlılığı, Depresyon ve Yalnızlık Ölçek Toplam Puan Ortalamaları Tablo 4.2 de verilmiştir.

Tablo 4.2. Sosyal Medya Bağımlılığı, Depresyon ve Yalnızlık Ölçek Toplam Puan Ortalamaları

Ölçek	Min-Max Puan	Ort.±SS
Sosyal Medya Bağımlılığı	0-9	6.21±2.50
Depresyon	33-110	67.60±15.59
Yalnızlık	25-79	58.65±9.90

Adölesanların sosyal medya bağımlılığı toplam puan ortalaması 6.21±2.50, depresyon toplam puan ortalaması 67.60±15.59, yalnızlık toplam puan ortalaması 58.65±9.90 olarak bulunmuştur. Verilerimize göre sosyal medya bağımlılığı, depresyon ve yalnızlık durumları orta düzey olarak belirlenmiştir (Tablo 4.2).

Adolesanların Tanıtıcı Özelliklerinin Sosyal Medya Bağımlılığı Depresyon ve Yalnızlık Ölçek Toplam Puan Ortalamaları ile Karşılaştırılması Tablo 4.3' te verilmiştir.

Tablo 4.3. Adölesanların Tanıtıcı Özelliklerinin Sosyal Medya Bağımlılığı Depresyon ve Yalnızlık Ölçek Toplam Puan Ortalamaları ile Karşılaştırma

Tanıtıcı Özellikler			Sosyal Medya Bağımlılığı Toplam Puan	Depresyon Toplam Puan	Yalnızlık Toplam Puan	
	s	%				
Yaş Grupları	13-15	275	45.9	6.20±2.66	67.24±16.66	58.42±10.55
	16-18	324	54.1	6.21±2.36	67.91±14.64	58.84±9.32
	Test Değeri			$t=-0.075$	$t=-0.523$	$t=-0.513$
				$p=0.940$	$p=0.601$	$p=0.608$
Cinsiyet	Kız	393	65.6	6.20±2.57	69.10±15.58	58.14±10.27
	Erkek	206	34.4	6.23±2.38	64.74±15.25	59.63±9.10
	Test Değeri			$t=-0.148$	$t=3.278$	$t=-1.751$
				$p=0.882$	$p=0.001$	$p=0.081$
Anne Eğitim Düzeyi	Okur yazar	144	24.0	6.67±2.51	68.21±15.32	57.77±9.51
	Değil					
	İlkokul					
	Ortaokul	214	35.7	6.38±2.53	66.54±16.15	59.00±10.12
	Lise	120	20.0	5.90±2.37	68.72±15.66	58.49±9.36
	Lisans ve Üzeri	94	15.7	5.84±2.37	68.56±14.93	58.59±10.74
	27	4.5	5.03±2.66	64.51±14.56	61.48±9.48	
				$KW=20.326$	$KW=3.636$	$KW=4.273$
				$p=0.000$	$p=0.457$	$p=0.370$
Baba Eğitim Düzeyi	Okuryazar	21	3.5	7.42±1.80	72.09±15.77	53.61±11.24
	Değil					
	İlkokul	143	23.9	6.75±2.33	67.15±14.69	58.06±9.14
	Ortaokul	156	26.0	6.04±2.59	67.13±15.40	58.48±8.66
	Lise	176	29.4	5.70±2.64	69.10±15.66	59.10±10.52
	Lisans ve Üzeri	103	17.2	6.33±2.28	65.49±16.79	59.98±9.90
				$KW=19.153$	$KW=4.147$	$KW=10.219$
				$p=0.001$	$p=0.387$	$p=0.037$
Annenin Mesleği	Çalışmıyor	541	90.3	6.28±2.49	67.71±15.68	58.57±9.95
	Memur					
	İşçi	32	5.3	5.12±2.40	64.62±12.36	61.46±8.62
	Serbest	8	1.3	5.12±3.09	74.87±16.27	55.37±7.87
	Meslek	18	3.0	6.44±2.43	66.38±17.49	57.50±10.82
				$KW=8.683$	$KW=3.138$	$KW=4.299$
				$p=0.034$	$p=0.371$	$p=0.231$
Babanın Mesleği	Çalışmıyor	61	10.2	6.62±2.76	64.81±15.93	57.57±8.23
	Memur					
	İşçi	161	26.9	6.09±2.43	67.95±16.75	59.14±10.10
	Serbest	118	19.7	6.18±2.50	68.11±14.95	58.62±10.10
	Meslek	259	43.2	6.20±2.49	67.82±15.07	58.61±10.07
				$F=0.672$	$F=0.733$	$F=0.377$
				$p=0.570$	$p=0.532$	$p=0.770$
Gelir Düzeyi	İyi	400	50.08	5.32±2.04	68.02±11.23	54.52±7.24
	Orta	194	32.38	6.58±2.37	73.12±10.02	58.50±9.82
	Kötü	105	17.52	6.56±2.08	69.04±12.13	57.43±10.07
	Test Değeri			$F=0.123$	$F=0.246$	$F=1.276$
				$p=0.001$	$p=0.127$	$p=0.221$

Adölesanların tanıtıcı özellikleri ile sosyal medya bağımlılığı, depresyon, yalnızlık ölçeği toplam puan ortalamaları karşılaştırıldığında; yaş grupları ile ölçeklerin toplam puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>.05$). Cinsiyet ile sosyal medya bağımlılığı ve yalnızlık puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunamazken, depresyon ölçeği toplam puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<.05$). Kızların depresyon düzeylerinin daha yüksek olduğu saptanmıştır. Anne eğitim düzeyi ile sosyal medya bağımlılığı ölçeği toplam puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p<.05$). Yapılan ileri analizde farkın eğitim düzeyi lisans ve üzeri olan gruptan kaynaklandığı belirlenmiştir. Baba eğitim düzeyi ile sosyal medya ve yalnızlık ölçeği toplam puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p<.05$). Yapılan ileri analizde eğitim düzeyi lisans ve üzeri olanların fark yarattığı tespit edilmiştir. Anne mesleği ile sosyal medya bağımlılığı ölçeği toplam puanı arasında fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<.05$). Yapılan ileri analizde farkın annesi serbest çalışanlardan kaynaklandığı saptanmıştır. Baba mesleği ile ölçekler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Gelir düzeyini algılama durumu ile sosyal medya bağımlılığı ölçeği toplam puanı arasında bulunan fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<.05$). Yapılan ileri analizde farkın gelir durumu kötü olanlardan kaynaklandığı belirlenmiştir (Tablo 4.3).

Tablo 4.4. Sosyal Medya Bağımlılığının Depresyon ve Yalnızlığa Etkisinin Regresyon Analizi ile Açıklanması

	R	R ²	ΔR^2	β	t	p	
Sosyal Medya Ölçeği Toplam Puan	Depresyon Ölçeği Toplam Puan	0.295	0.087	0.086	-0.295	-7.556	0.000
	Yalnızlık Ölçeği Toplam Puan	0.178	0.032	0.030	0.178	4.408	0.000

Araştırmada adölesanların sosyal medya bağımlılığı depresyon ve yalnızlığı açıklamada istatistiksel öneme sahiptir ($p<0.05$, Tablo 4.4). Sosyal medya bağımlılığı depresyonu %8, yalnızlığı ise %3 oranında açıklamaktadır.

5. TARTIŞMA

Adölesanlarda sosyal medya bağımlılığının depresyon ve yalnızlık üzerine etkisini belirlemek amacıyla yapılan bu araştırmadan elde edilen veriler literatür doğrultusunda değerlendirilmiştir.

Araştırmada adölesanların sosyal medya bağımlılığı toplam puan ortalaması 6.21 ± 2.50 olarak bulunmuştur. Ölçek toplam puan ortalaması dikkate alındığında adölesanların sosyal medya bağımlılığının orta düzeyde olduğu belirlenmiştir. Deniz ve ark. yapmış olduğu çalışmada lise öğrencilerinin orta seviyede sosyal medya bağımlısı oldukları belirlenmiştir (71). Türkdoğan, 1467 üniversite öğrencisi ile yaptığı çalışmada gençlerin az düzeyde sosyal medya bağımlısı olduğunu saptamıştır (72). Çiftçi'nin 114 üniversite öğrencisi üzerinde yaptığı çalışmada öğrencilerin sosyal medya bağımlılıklarının az düzeyde olduğu belirlenmiştir (73). Araştırma sonuçları literatürle benzerlik göstermektedir.

Araştırmaya katılan adölesanların depresyon toplam puan ortalaması 67.60 ± 15.59 olarak belirlenmiştir. Ölçek toplam puan ortalaması dikkate alındığında adölesanlarda depresyon düzeyinin orta olduğu belirlenmiştir. Şeker'in adölesanlarda yapmış olduğu çalışmada depresyon orta düzey olarak belirlenmiştir (74). Yücens ve Üzer, lisans öğrencilerinde yaptıkları çalışmalarında depresyon düzeyini orta bulmuşlardır (75). Yaygır, üniversite öğrencilerinde (18-25 yaş) yaptığı çalışmasında depresyon düzeyini normal aralıkta bulmuştur (76). Araştırma sonuçları literatürle benzerlik göstermektedir.

Araştırmada adölesanların yalnızlık toplam puan ortalaması 58.65 ± 9.90 olarak belirlenmiştir. Ölçek toplam puan ortalaması dikkate alındığında adölesanlarda yalnızlık düzeyinin orta olduğu tespit edilmiştir. Çakır ve Oğuz'un yapmış olduğu çalışmada öğrencilerin yalnızlık düzeylerinin orta olduğu saptanmıştır (14). Simcharoen ve ark. tıp öğrencilerinde yaptıkları çalışmalarında yalnızlık düzeylerini orta olarak bulmuşlardır (77). Benzer bir şekilde Yao ve Zhong, ileri ergenlikteki bireylerde yaptıkları çalışmada yalnızlık düzeyini orta olarak bulmuşlardır (78). Araştırma sonuçları literatür ile benzerlik göstermektedir.

Araştırmada adölesanların tanıtıcı özelliklerinden cinsiyet ile depresyon ölçeği toplam puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p < .05$). Kızlarda depresyonun daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Garber ve ark.'nın ergenlerde yapmış olduğu çalışmada kızlarda depresyonun daha yüksek olduğu saptanmıştır (79). Gomez ve

ark.'nın 622 adölesanın (%49.8 kız) ergenlik döneminde depresif belirtiler ile yanıt stilleri arasındaki olumlu ilişkiyi ve cinsiyet farklılığını inceledikleri çalışmalarında depresif belirtilerin ergen kadınlarda daha sık görüldüğü ve özellikle 13-15 yaş kızlar da depresif semptomların ve bozuklukların varlığının yoğun bir şekilde arttığı belirlenmiştir (80). Araştırma sonuçları literatür ile benzerlik göstermektedir. Cinsiyet arasındaki bu farklılığın sebebi olarak kadınların psikososyal, hormonal, biyolojik, ağır iş yükü, duygusal olmaları ve yaşadıkları zorlu hayat gösterilebilir.

Araştırmada anne ve baba eğitim düzeyi ile sosyal medya toplam puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p<.05$). Farkın anne ve babası lisans ve üzeri eğitim düzeyine sahip olanlardan kaynaklandığı belirlenmiştir ($p<.05$). Wang. ve ark.'nın adölesanlarda yapmış oldukları çalışmada anne ve baba eğitiminin düşük olduğu öğrenciler ile internet bağımlılığı arasında anlamlı sonuç çıktığı saptanmıştır (81). Chung ve ark.'nın ergenler üzerinde yapmış olduğu çalışmada, ebeveynlerinin eğitim düzeyi yüksek olanlarda internet bağımlılığının düşük olduğu tespit edilmiştir (82).

Araştırmada adölesanlarda baba eğitim düzeyi ile yalnızlık ölçeği puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<.05$). Baba eğitim düzeyi arttıkça yalnızlık düzeyinin de arttığı bulunmuştur. Kaya, ergenlerde yaptığı çalışmasında baba eğitim düzeyi ile yalnızlık arasında anlamlı ilişki olduğunu belirtmiştir ve çalışmamızla benzer şekilde baba eğitim düzeyi arttıkça yalnızlık düzeyinin de arttığı görülmektedir (83). Duyan ve ark. da çalışmamızla benzer şekilde baba eğitim düzeyi ile yalnızlık arasında anlamlı bir ilişki olduğunu belirtmişlerdir (84). Araştırma sonuçları literatür ile benzerlik göstermektedir. Bu durumu babanın iş hayatının yoğunluğuna, stresine, işten arta kalan zamanlarda yetirince çocuğuna zaman ayıramamasına bağlı olduğu düşünülebilir.

Araştırmada gelir düzeyi ile sosyal medya bağımlılığı ölçeği toplam puanı arasında bulunan fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<.05$). Yapılan ileri analizde farkın gelir durumu kötü olanlardan kaynaklandığı belirlenmiştir. Çelik'in yapmış olduğu çalışmada öğrencilerin ailelerinin aylık toplam gelir düzeylerine göre sosyal medya bağımlılıklarında farklılaşma olmadığı saptanmıştır (85). Park ve ark.'nın ve Balta ve ark.'nın yaptıkları çalışmalarda gelir düzeyine göre internet bağımlılığı arasında bir ilişki saptanmamıştır (86,87). Günümüzde aile gelir durumu düşük olan gençlerin bile çoğunun akıllı telefona sahip olması ve internetin kolay ulaşılabilir olması ayrıca yaşadıkları bölge, yaşam doyumu ve kültür değişikliği çalışmamızdaki farklılığın nedeni olarak düşünülebilir.

Araştırmada adölesanların sosyal medya bağımlılığının depresyonu açıklamada istatistiksel öneme sahip olduğu belirlenmiştir ($p<0.05$). Sosyal medya bağımlılığı depresyonu %8 oranında açıklamaktadır. Kely ve ark.'nın ergenler üzerinde yapmış olduğu çalışmada sosyal medya bağımlılığı ile depresyon arasında anlamlı ilişki olduğu belirlenmiştir (88). Tang ve ark.'nın adölesanlar üzerinde yaptığı çalışmada, ergenlerin çevrimiçi sosyal ağ bağımlısı olduğu ve depresyon riskinin yüksek olduğu saptanmıştır (89). Neira ve ark.'nın ergenlerde yaptığı çalışmada sosyal medya profiline sahip kadın ergenlerin sosyal medya profili olmayan kadınlara göre anlamlı derecede daha yüksek düzeyde depresif bir ruh hali ve benlik saygısı bildirdiği belirlenmiştir (90).

Araştırmada adölesanların sosyal medya bağımlılığının yalnızlığı açıklamada istatistiksel öneme sahip olduğu tespit edilmiştir ($p<.05$). Sosyal medya bağımlılığı yalnızlığı %3 oranında açıklamaktadır. Yalçın'ın, ileri ergenlik dönemindeki 280 üniversite genci ile sosyal medyanın yoğun kullanımının depresyon ve yalnızlığa etkisi üzerine yaptığı çalışmada sosyal hesabı bulunan ergenlerin depresyon ve yalnızlık düzeylerinde anlamlı fark olduğu belirlenmiştir (91). Türkel' in yaptığı çalışmada sosyal medya kullanımı ile yalnızlık düzeyi arasında pozitif yönlü doğrusal bir ilişki olduğu tespit edilmiştir (92). Doğan ve Karakuş'un yapmış olduğu çalışmada ergenlerdeki yalnızlık düzeyinin sosyal medya kullanım düzeyini yordadığı saptanmıştır (93). Araştırmamız literatür ile benzerlik göstermektedir.

Sosyal medya ile birlikte depresyon ve yalnızlık düzeylerinin artması sosyal paylaşım sitelerinde yapılan yer bildirimleri, fotoğraf paylaşımları gibi durumlar kişiler üzerinde kıskançlık duygusunu uyandırma sebebi ile ortaya çıkabilir. Aynı şekilde sosyal medya paylaşımlarında kullanıcıların çoğunluğunun hayatlarını daha abartılı gösterecek paylaşımlar yapmaları, hayatlarının olumlu ve eğlenceli yönlerini ön plana çıkartması ile onları takip eden kişilerin 'herkesin hayatı çok güzel ve her şey yolunda, benim ise kötü' şeklinde kıyaslama yapmalarına ve bu durumun onları depresif duygu durumuna ve yalnızlığa sürüklemesine neden olduğu düşünülebilir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Adölesanlarda sosyal medya bağımlılığının depresyon ve yalnızlık üzerine etkisini belirlemek için yapılan bu araştırmada aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir.

- Adölesanların sosyal medya bağımlılıklarının orta düzeyde olduğu,
- Adölesanların depresyon düzeylerinin orta olduğu,
- Adölesanların yalnızlık düzeylerinin orta olduğu,
- Adölesanlarda sosyal medya bağımlılığı ile depresyon ve yalnızlık üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır ($p<.05$).

Bu sonuçlar doğrultusunda;

- ✓ Öğretmenlerin bilinçli ve doğru sosyal medya kullanımı ile sosyal medyanın yararları ve zararları konusunda öğrencileri bilgilendirmesi,
- ✓ Okullardaki rehberlik birimleri tarafından öğrencilerin sosyal medya bağımlılığı ve yarattığı psikolojik olumsuzlukların değerlendirilmesi ve gerektiğinde psikolojik yardım yapılması,
- ✓ Öğrencilerin becerileri doğrultusunda yeni hobi alanları oluşturarak, zamanlarını geçirebilecekleri alanlara yönlendirmek,
- ✓ Ebeveynlerin sosyal medya konusunda bilinçlendirilmesi,
- ✓ 2007-2008'de MEB ve RTÜK'ün aralarında yaptıkları protokol ile seçmeli ders olarak okutulan Medya Okuryazarlığı dersinin zorunlu ders haline getirilerek, özellikle sosyal medyanın avantaj ve dezavantajları hakkında bütün öğrencilerin bu konuda bilinçlendirilmesi önerilebilir.

KAYNAKLAR

1. Yavuzer H, Köknel Ö, Kulaksızoğlu A, Ayhan H, Dodurgalı A, Ekşi H. *Anne Baba Tutumları*, 3. Baskı. İstanbul, Timaş Yayınları, 2011: 53-6.
2. Yüksel O. *İnternet Gazeteciliği ve Blog Yazarlığı*, 1. Baskı. Ankara, Sinemin Yayınları, 2014: 119.
3. Kara T. Sosyal Medya Kobi'ler için Bir Fırsat Mı? Facebook ve LinkedIn Üzerinden Bir İnceleme. İçinde: Kara T, Özgen E (editörler). *Sosyal Medya/ Akademi*, 1. Baskı. İstanbul, Beta Yayınları, 2012: 115.
4. Erdoğan Y. Exploring The Relationships Among Internet Usage, Internet Attitudes and Loneliness of Turkish Adolescents. *Cyberpsychology J Psychosocial Research Cyberspace* 2008, 2: 2.
5. Echeburua E, De Corral P. Addiction to New Technologies and to online social networking in young people: A new challenge. *Adicciones* 2010, 22: 91-5.
6. Stankovska G, Angelkovska S, Grncarovska SP. Social Networks Use, Loneliness and Academic Performance among University Students. Education Provision to Every One: Comparing Perspectives from Around the World. *BCES Conference Books* 2016, 14: 255-61.
7. De Cock R, Vangeel J, Klein A, Minotte P, Rosas O, Meerkerk GJ. Compulsive use of social networking sites in Belgium: prevalence, profile, and the role of attitude toward work and school. *Cyberpsychol Behav Soc Netw* 2014, 17: 166-71.
8. Özgür H. Öğretmen adaylarının sosyal ağ bağımlılığı, etkileşim kaygısı ve yalnızlık düzeyi arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Int J Human Sci* 2013, 10: 667-90.
9. Steers MN, Wickham RE, Acitelli LK. Seeing Everyone Else's Highlight Reels: How Facebook Usage is Linked To Depressive Symptoms. *J Soc Clin Psychol* 2014, 33: 701-31.
10. Kırkpınar İ. *Genç Psikiyatristin El Kitabı*, 1. Baskı. İstanbul, Sistem Matbaacılık, 2012: 123-39.
11. Kessler RC, Avenevoli S. Mood disorders in children and adolescents: an epidemiologic perspective. *Biol Psychiatry* 2001, 49: 1002-4.

12. Sung E, Son M. Depression in children and adolescents. *Am Fam Physician* 2000, 62: 2297-308.
13. Yıldız MA, Duy B. Adaptation of the short-form of the UCLA loneliness scale (ULS-8) to Turkish for the adolescents. *Düşünen Adam* 2014, 27: 194-203.
14. Çakır Ö, Oğuz E. Lise Öğrencilerinin Yalnızlık Düzeyleri ile Akıllı Telefon Bağımlılığı Arasındaki İlişki. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 2017, 13: 418-29.
15. Şar AH. Examination of loneliness and mobil phone addiction problem observed in teenagers from the so mevariables. *The J Academic Soc Scien Stud Int J Soc Scien* 2013, 6: 1207-20.
16. Santrock JW. Adolescence. Çeviri: Siyez DM. *Ergenlik*, 14. Baskı. Ankara, Nobel Yayınları, 2014: 16.
17. Mabey J, Sorensen B. *Counselling For Young People*, 1th ed. Buckingham, Open University Press, 1995: 7-10.
18. Çiftçioğlu N. *Çocuk Gelişimi ve Ergenlik Dönemi*, 1. Baskı. İstanbul, Çıra Yayınları, 2007: 107.
19. Dolgin KG. Adolescence Psychology Development Relationships and Culture. Çeviri: Duygu Özen. *Ergenlik Psikolojisi Gelişim, İlişkiler ve Kültür*, 1. Baskı. İstanbul, Kaknüs Yayınları, 2014: 35.
20. Susman EJ, Rogol A. Puberty and Psychological Development. In: Lerner RM, Steinberg L (eds). *Handbook of Adolescent Psychology*, 2nd ed. Hoboken New Jersey, John Wiley&Sons Inc, 2004: 15-44.
21. Temel F, Aksoy AB. *Ergen ve Gelişimi Yetişkinliğe İlk Adım*, 1. Baskı. Ankara, Nobel Yayınları, 2010: 12.
22. Gander MJ, Gardner HW. Child and Adolescent Development. Çeviri: Dönmez A, Çelen HN, Onur B. *Çocuk ve Ergen Gelişimi*, 7. Baskı. Ankara: İmge Kitabevi, 2010: 438-75.
23. Kılıç A, Özlem A. *Halkla İlişkiler2.0: Sosyal Medyada Yeni Paydaşlar, Yeni Teknikler*, 1. Baskı. Ankara, Efil Yayınevi, 2011: 2.
24. Öztürk G. *Dijital Reklamcılık ve Gençlik*, 1. Baskı. İstanbul, Beta Yayınları, 2013: 201.
25. Kuşay Y. *Sosyal Medya Ortamında Çekicilik. Facebook Üzerine Bir Araştırma*, 1. Baskı. İstanbul, Beta Yayıncılık, 2003: 9.
26. Babür Tosun N. *Marka Yönetimi*, 3. Baskı. İstanbul, Beta Yayınevi, 2014: 646.

27. Yüksel O. *İnternet Gazeteciliği ve Blog Yazarlığı*, 1. Baskı. Ankara, Sinemin Yayınları, 2014: 21.
28. Hazar M. Sosyal Medya Bağımlılığı-Bir Alan Çalışması. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi* 2011, 32: 151-76.
29. Binark M, Yıldırım A, Toprak A, Aygül E, Börekçi S, Çomu T. *Toplumsal paylaşım ağı Facebook: "Görülüyorum Öyleyse Varım"*, 2. Baskı. İstanbul, Kalkedon Yayınları, 2014: 32-3.
30. Kuşay Y. 'Sosyal Medyanın Gücü ve Uygulama Örnekleri', İkinci medya çağında internet, (der. Aydoğan F, Akyüz A), 1. Baskı. İstanbul, Alfa Yayınları, 2010: 61.
31. Danah B, Ellison NB. Social Network Sites: Definition, History, and Scholarship. *J Com-Med Communication banner* 2007, 13: 210-30.
32. Gülbahar Y, Kalelioğlu, F, Madran O. Sosyal Ağların Eğitim Amaçlı Kullanımı, http://orcun.madran.net/yayinlar/sosyal_aglarin_egitim_amacli_kullanimi.pdf 27.07.2019.
33. Binark M, Yıldırım A, Toprak A, Aygül E, Börekçi S, Çomu T. *Toplumsal paylaşım ağı Facebook: "Görülüyorum Öyleyse Varım"*, 2. Baskı. İstanbul, Kalkedon Yayınları, 2014: 159.
34. Goffman E. The Presentation of Self in Everyday Life. Çeviri: Cezar B. *Günlük Yaşamda Benliğin Sunumu*, 2. Baskı. İstanbul, Metis Yayınları, 2018: 30.
35. Tüzün Ü. Gelişen İletişim Araçlarının Çocuk ve Gençlerin Etkileşimi Üzerine Etkisi. *Düşünen Adam Dergisi* 2002, 15: 46-50.
36. Kuşay Y. *Sosyal Medya Ortamında Çekicilik ve Bağımlılık. Facebook Üzerine Bir Araştırma*, 1. Baskı. İstanbul, Beta Yayıncılık, 2013: 87-100.
37. T.C. Sağlık Bakanlığı. Sosyal Medya Kullanımı. http://www.istanbul saglik.gov.tr/w/anasayfalinkler/belge/sosyal_medya_sunum.pdf 6.10.2019.
38. DOCPLAYER. Çocukların Sosyal Paylaşım Sitelerini Kullanım Alışkanlıkları Araştırması Raporu. <https://docplayer.biz.tr/7446995-Cocuklarin-sosyal-paylasim-sitelerini-kullanim-aliskanliklari-arastirmasi-raporu.html> 29.06.2019.
39. Çevik A, Volkan VD. Depresyonun Psikodinamik Etiyolojisi. *Depresyon Monografları Serisi* 1993, 3: 109-22.
40. Alper Y. *Bütün Yönleriyle Depresyon. Tanısı-Nedenleri-Psikodinamiği-Tedavisi*, 1. Baskı. İstanbul, Özgür Yayınları, 2012: 21-36.
41. Köroğlu E. *Depresyon Nedir? Nasıl Baş Edilir?*, 4. Baskı. Ankara, HYB Yayıncılık, 2013: 15.

42. Saygılı S. *Depresyon ve Korunma Yolları*, 1. Baskı. İstanbul, Türdav Yayın Grubu, 2010: 33-7.
43. Köroğlu E. *Depresyon Nedir? Nasıl Baş Edilir?*, 4. Baskı. Ankara, HYB Yayıncılık, 2013: 73-84.
44. American Psychiatric Association. Diagnostic Criteria from DSM-V. Çeviri: Köroğlu E. *DSM-V Tanı Ölçütleri*, 5. Baskı. Ankara, HYB Yayıncılık, 2014: 92-7.
45. American Psychiatric Association. Diagnostic Criteria from DSM-V. Çeviri: Köroğlu E. *DSM-V Tanı Ölçütleri*, 5. Baskı. Ankara, HYB yayıncılık, 2014: 63-5.
46. Türkçapar H. *Depresyon*, 2. Baskı. Ankara, HYB Yayıncılık, 2013: 19.
47. Lewinsohn PM, Essau CA. Depression in adolescents. In: Gotlib I, Hammen C (eds). *Handbook of depression*. 2nd ed. New York, Guilford Press, 2002: 541-59.
48. Williamson DE, Ryan ND, Birmaher B, Dahl RE, Kaufman J, Rao U, et al. A case-control family history study of depression in adolescents. *J Am Acad Child Adolesc Psychiatry* 1995, 34: 1596- 607.
49. Beasley PJ, Beardslee WR. Depression in the adolescent patient. *Adolesc Med*. 1998, 9: 351-62.
50. Sullivan HS. *The interpersonal theory of psychiatry*, 1st ed. New York, NY: W. W. Norton ve Company, 1953: 271.
51. Peplau LA, Perlman D. Perspectives on Loneliness. In: Peplau LA, D Perlman (eds). *Loneliness: A Source book of Current Theory, Researc hand Therapy*, 1st ed. New York, John & Sons Wiley, 1982: 1-20.
52. Rook KS. Research on social support, loneliness, and social isolation: Toward an integration. *Pers Soc Psychol Rev* 1984, 5: 239-64.
53. Türk E. Spor Takımlarına Katılan ve Katılmayan Görme Engelli Öğrencilerin Benlik Saygılarının Değerlendirilmesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, İlköğretim Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, Adana: Çukurova Üniversitesi, 2007.
54. Sarıhan CÖ. Engelli Çocuğa Sahip Olan ve Olmayan Annelerin Aile İşlevlerini Algılanmaları İle Yalnızlık Düzeylerinin İncelenmesi. Fen Bilimleri Enstitüsü, Ev Ekonomisi (Çocuk Gelişimi ve Eğitimi) Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Ankara Üniversitesi, 2007.
55. Weiss RS. Reflections on the present state of loneliness research. *J Soc Behav Pers* 1987, 2: 1-16.

56. Weiss RS. *Loneliness: The experience of emotion and social isolation*, 1st ed. Cambridge, MA: MIT Press, 1973: 31-3.
57. Perlman D, Peplau L. Towards a social psychology of loneliness. In: Gilmour R, Duck S (eds). *Personal relationships in disorder*, 1st ed. London, Academic Press, 1981: 31-56.
58. Vancampfort D, Ashdown-Franks G, Smith L, Firth Tine J, Damme V, Christiaansen L, Stubbs B, Koyanagi A. Leisure-time sedentary behavior and loneliness among 148,045 adolescents aged 12–15 years from 52 low- and middle-income countries. *J Affect Disord* 2019, 251: 149-55.
59. Brennan T. Loneliness at adolescences. In: Peplau L, Perlman D (eds). *Loneliness: A Sourcebook of Current Theory, Research and Therapy*, 1st ed. New York, John Wiley, 1982: 269-90.
60. Williams EG. Adolescent loneliness. *Adolesc* 1983, 18: 51-66.
61. Stickley A, Koyanagi A, Kuposov R, Blatný M, Hrdlička M, Schwab-Stone M, Ruchkin V. Loneliness and its association with psychological and somatic health problems among Czech, Russian and US adolescents. *BMC Psychiatry* 2016, 16: 128.
62. Mcwhirter B, Besett-Alesch T, Horibata J, Gat I. Loneliness in High Risk Adolescents, The Role of Coping, Self-Esteem and Empathy. *J Youth Stud* 2002, 5: 69-84.
63. Öztürk Ö, Odabaşoğlu G, Eraslan D, Genç Y, Kalyoncu ÖA. İnternet bağımlılığı: kliniği ve tedavisi. *Bağımlılık Dergisi* 2007, 8: 36-41.
64. Caplan SE. Problematic internet use and psychosocial well being: Development of a theory-based cognitive-behavioral measurement instrument. *Comput Human Behav* 2002, 18: 553-75.
65. Johnson LA, Parsons ME. Adolescent suicide prevention in a school setting use of a gate keeper program, <http://www.sagepub.com/journalsPermissions.nav>. 2012 06.11.2014.
66. Wyman PA, Brown CH, Inman J. Randomized trial of a gate keeper program for suicide prevention: 1-year impact on secondary school staff. *J Consult Clin Psychol* 2008, 76: 104-15.
67. Varcarolis EM. *Foundations of Psychiatric Mental Health Nursing*, 3rd ed. Philadelphia, W.B. Saunders Company, 1998: 559-63.

68. Taş İ. Ergenler İçin Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği Kısa Formunun (smbö-kf) Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Online J Technol Addict & Cyberbull* 2017, 4: 27-40.
69. Oskay G. Reynolds Ergen Depresyon Ölçeği'nin (Reynolds Adolescent Depression Scala-Rads) Türkçe'ye uyarlanması, geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi* 1997, 2: 17-26.
70. Demir A. UCLA Yalnızlık Ölçeği'nin geçerlik ve güvenilirliği. *Psikoloji dergisi* 1989, 7: 14-8.
71. Deniz L, Gürültü E. Lise Öğrencilerinin Sosyal Medya Bağımlılıkları. *Kastamonu Education Journal* 2018, 26: 355-67.
72. Demir Türkdogan R. Sosyal Medya Bağımlılığı ve Gençlik: Cumhuriyet Üniversitesi Örneği. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazetecilik Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, Kayseri: Erciyes Üniversitesi, 2019.
73. Çiftçi H. Üniversite Öğrencilerinde Sosyal Medya Bağımlılığı. *MANAS J Soc Stud* 2018, 7: 417-34.
74. Şeker VT. Sosyal Medya Bağımlılığı İle Depresyon ve Anksiyete Arasındaki İlişki. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Psikoloji Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Beykent Üniversitesi, 2018.
75. Yücens B, Üzer A. The relationship between internet addiction, social anxiety, impulsivity, self-esteem, and depression in a sample of Turkish undergraduate medical students. *Psychiatry Research* 2018, 267: 313-18.
76. Yaygır C. Üniversite Öğrencilerinde İnternet Bağımlılığı Depresyon Ve Benlik Saygısı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Psikoloji Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: İstanbul Gelişim Üniversitesi, 2018.
77. Simcharoen S, Pinyopornpanish M, Haoprom P, Kuntawong P, Wongpakaran N, Wongpakaran T. Prevalence, associated factors and impact of loneliness and interpersonal problems on internet addiction: A study in Chiang Mai medical students. *Asian J Psychiatr* 2018,31: 2-7.
78. Z. Yao M, Zhong Z. Loneliness, social contacts and Internet addiction: A cross-lagged panel study. *Comput Human Behav* 2014, 30: 164-70.
79. Garber J, Horowitz, JL. Depression in children. In: Gotlib IH. & Hammen CL (eds). *Handbook of depression*, 3rd ed. New York US, The Guilford Press, 2008: 510-40.

80. Gomez Baya D, Mendoza R, Paino S, Gilham JE. A two-year longitudinal study of gender differences in responses to positive affect and depressive symptoms during middle adolescence. *J Adol* 2017, 56: 11–23.
81. Wang Y, Wu AMS, Lau JTF. The health belief model and number of pers with internet addiction as inter-related factors of Internet addiction among secondary school students in Hong Kong. *BMC Public Health* 2016, 16: 272.
82. Chung TWH, Sum SMY, Chan MWL. Adolescent Internet Addiction in Hong Kong: Prevalence, Psychosocial Correlates, and Prevention. *J Adolesc Health* 2019, 64: 34-43.
83. Kaya Ş. Ergenlerde Ana-Babaya Bağlanma Örüntüsünün Benlik Saygısı Ve Yalnızlık İle İlişkisi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Psikoloji Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, 2017.
84. Duyan V, Çamur Duyan G, Gökçearsan Çifçi E, Sevin Ç, Erbay E, İkizoğlu M. Lisede Okuyan Öğrencilerin Yalnızlık Durumlarına Etki Eden Değişkenlerin İncelenmesi. *Eğitim ve Bilim* 2008, 33: 28-41.
85. Çelik M. Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Medya Bağımlılık Düzeylerinin İncelenmesi: Kültür Üniversitesi Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma, <http://acikerisim.ticaret.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/11467/1594/M00796.pdf?squence=1&isAllowed=y> 12.09.2019.
86. Park SK, Kim JY, Cho CB. Prevalence of Internet addiction and correlations with family factors among South Korean adolescents. *Adolesc* 2008, 43: 895-909.
87. Balta ÖÇ, Horzum MB. Web tabanlı öğretim ortamındaki öğrencilerin internet bağımlılığını etkileyen faktörler. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi* 2008, 41: 185-203.
88. Kelly Y, Zilanawala A, Booker C, Sacker A. Social Media Use and Adolescent Mental Health: Findings From the UK Millennium Cohort Study. *E Clinical Medicine* 2018 6: 59–68.
89. Tang CSK, Wu AMS, Yan ECW, Ko JHC, Kwon JH, Yogo M, Gan YQ, Koh YYW. Relative risks of Internet-related addictions and mood disturbances among college students: a 7-country/region comparison. *Pub health* 2018, 165: 16-25.
90. Neira CJ, Barber BL. Social networking site use: linked to adolescents' social self-concept, self-esteem, and depressed mood. *Austr J Psych* 2014, 66: 56–64.

91. Yalçın G. Sosyal Medyanın Yoğun Kullanımının İleri Ergenlikte Yalnızlık ve Depresyona Etkisi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Psikoloji Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Arel Üniversitesi, 2015.
92. Türkel Z. Ergenlerde Sosyal Medya Kullanımı, Yalnızlık ve Yaşam Doyumu Arasındaki Yordayıcı İlişkiler. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Sabahattin Zaim Üniversitesi, 2018.
93. Doğan U, Karakuş Y. Lise Öğrencilerinin Sosyal Ağ Siteleri Kullanımının Yordayıcısı Olarak Çok Boyutlu Yalnızlık. *Sakarya University JI Educ* 2016, 6: 57-71.

EKLER

EK-1. Özgeçmiş

1985 yılında Diyarbakır'da doğdu. Ortaokul ve lise eğitimini Ankara'da tamamladı. 2007 yılında Dicle Üniversitesi Atatürk Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik bölümünden mezun oldu. 2007-2009 yılları arasında özel sektörde hemşirelik yaptı ve 2009 yılı içerisinde Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesine atandı. 2013 yılında Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizyoloji Anabilim Dalında yüksek lisansını bitirdi. 2010 yılı Temmuz ayından bu yana Mardin Artuklu Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu İlk ve Acil Yardım Programında Öğretim Görevlisi olarak çalışmaktadır. Evli olup iki çocuk annesidir.

EK-2. Tanıtıcı Özellikler Formu

1. Kaç yaşındasınız?

- a) 13-15 b) 16-18

2. Cinsiyetiniz?

- a) Kız b) Erkek

3. Annenizin eğitim düzeyi nedir?

- a) Okur-yazar değil b) İlkokul c) Ortaokul d) Lise e) Ön lisans ve Lisans
f) Yüksek lisans ve üzeri

4. Babanızın eğitim düzeyi nedir?

- a) Okur-yazar değil b) İlkokul c) Ortaokul d) Lise e) Ön lisans ve Lisans
f) Yüksek lisans ve üzeri

5. Annenizin mesleği nedir?

- a) Çalışmıyor b) Memur c) İşçi d) Serbest Meslek

6. Babanızın mesleği nedir?

- a) Çalışmıyor b) Memur c) İşçi d) Serbest Meslek

7. Gelir durumunuzu nasıl algıyorsunuz?

- a) Çok iyi b) İyi c) Kötü d) Çok kötü

EK-3. Ergenlerde Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği

Değerli öğrenciler, Elinizdeki form sosyal medyayı kullanma düzeyinizi belirlemeyi amaçlamaktadır. Aşağıda sıralanan ifadelere yönelik düşüncelerinizi “Evet” ve “Hayır” şeklinde karşılarında yer alan parantezlere (X) işareti koyarak belirtiniz. Lütfen her ifadeyi dikkatlice okuyup tüm maddeleri cevaplayınız. Katılmamız için teşekkür ederiz.		
Son bir yılda,	Evet	Hayır
Sürekli olarak, kendinizi sosyal medyaya tekrar girebileceğiniz andan başka bir şey düşünemez halde buldunuz mu?	()	()
Sürekli olarak, sosyal medyada daha fazla zaman geçirmek istediğiniz için kendinizi mutsuz hissettiniz mi?	()	()
Sosyal medyayı kullanamadığınız zaman çoğu kez kendinizi kötü hissettiniz mi?	()	()
Sosyal medyada daha az zaman geçirmeye çalıştığınız ancak bunda başarılı olamadığınız oldu mu?	()	()
Sosyal medyayı kullanma istediğinizden dolayı diğer etkinliklerinizi (spor, hobiler vb.) sürekli olarak ihmal ettiniz mi?	()	()
Sosyal medyayı kullanmanızdan dolayı diğer insanlarla sürekli olarak tartışmalarınız oldu mu?	()	()
Sosyal medyada geçirdiğiniz süre hakkında ebeveynlerinize (anne-baba) veya arkadaşlarınıza sürekli olarak yalan söylediniz mi?	()	()
Olumsuz duygularınızdan kaçmak için sık sık sosyal medyayı kullandınız mı?	()	()
Sosyal medyayı kullanmanızdan dolayı ebeveynleriniz, kız veya erkek kardeşleriniz ile ciddi çatışmalarınız oldu mu?	()	()

EK-4. Reynolds Ergen Depresyon Ölçeği

REYNOLDS ERGEN DEPRESYON ÖLÇEĞİ

Aşağıda kendinizi genel olarak nasıl hissettiğinizle ilgili bazı cümleler verilmiştir. Her birini dikkatlice okuyunuz. Kendinizi ne sıklıkla, o cümlede tarif edildiği gibi hissettiğinizi, karşısındaki ilgili parantezin arasına bir (X) işareti koyarak belirtiniz. Doğru-Yanlış diye bir ayırım yoktur. Yalnızca kendinizi genelde nasıl hissettiğinizi işaretleyiniz.

		HEMEN HİÇ BİR ZAMAN	ENDER OLARAK	BAZEN	HEMEN HER ZAMAN
1.	Kendimi mutlu hissederim	()	()	()	()
2.	Okulla ilgili endişelerim olur	()	()	()	()
3.	Kendimi yalnız hissederim	()	()	()	()
4.	Anne ve babamın beni sevmediklerini düşünürüm	()	()	()	()
5.	Değerli biri olduğumu hissederim	()	()	()	()
6.	İçimden insan içine çıkmak gelmez	()	()	()	()
7.	Kendimi üzgün hissederim	()	()	()	()
8.	İçimden ağlamak gelir	()	()	()	()
9.	Kimsenin bana aldırıldığını sanmıyorum	()	()	()	()
10.	Okuldaki arkadaşlarımla birlikte eğlenmekten hoşlanırım	()	()	()	()
11.	Kendimi hasta keyifsiz hissederim	()	()	()	()
12.	Sevdiğimi hissederim	()	()	()	()
13.	Uzaklara kaçıp gitmek isterim	()	()	()	()
14.	İçimden kendimi incitmek geliyor	()	()	()	()
15.	Okuldaki arkadaşlarımla benden hoşlanmadıklarını düşünürüm	()	()	()	()
16.	Kendimi huzursuz hissederim	()	()	()	()
17.	Yaşamın haksızlıklarla dolu olduğunu düşünüyorum	()	()	()	()
18.	Kendimi yorgun hissederim	()	()	()	()
19.	Kötü biri olduğumu düşünürüm	()	()	()	()
20.	Hiçbir işe yaramadığını düşünürüm	()	()	()	()
21.	Kendi halime üzülürüm	()	()	()	()
22.	Bazı şeyler beni çok kızdırır	()	()	()	()
23.	Okuldaki arkadaşlarımla konuşmayı isterim	()	()	()	()
24.	Uykumla ilgili sorunlarım var	()	()	()	()
25.	Eğlenmek isterim	()	()	()	()
26.	Kendimi endişeli hissederim	()	()	()	()
27.	Karnım ağır	()	()	()	()
28.	Canım sıkılır	()	()	()	()
29.	Yemek yemeyi severim	()	()	()	()
30.	Yaptığım hiçbir şeyin işe yaramadığını düşünürüm	()	()	()	()

EK-5. UCLA Yalnızlık Ölçeği

Uygulama Tarihi :/...../.....

Okulu :

Sınıfı :

Aşağıda çeşitli duygu ve düşünceleri içeren ifadeler verilmektedir. Sizden istenilen her ifade de tanımlanan duygu ve düşüncely ne sıklıkta hissettiğinizi ve düşündüğünüzü her biri için tek bir rakamı daire içine alarak belirtmeniz.

		Ben bu durumu Hiç Yaşamadım	Ben bu durumu NADİREN Yaşarım	Ben bu durumu BAZEN Yaşarım	Ben bu durumu SIK SIK Yaşarım
1	Kendimi çevremdeki insanlarla uyum içinde hissediyorum.	1	2	3	4
2	Arkadaşım yok.	1	2	3	4
3	Başvurabileceğim hiç kimse yok.	1	2	3	4
4	Kendimi tek başınaymışım gibi hissetmiyorum.	1	2	3	4
5	Kendimi bir arkadaş grubunun bir parçası olarak hissediyorum.	1	2	3	4
6	Çevremdeki insanlarla bir ortak yönüm var.	1	2	3	4
7	Artık hiç kimseyle samimi değilim.	1	2	3	4
8	İlgilerim ve fikirlerim çevremdekilerce paylaşılıyor.	1	2	3	4
9	Dışa dönük bir insanım.	1	2	3	4
10	Kendime yakın hissettiğim insanlar var	1	2	3	4
11	Kendimi grubun dışına itilmiş hissediyorum.	1	2	3	4
12	Sosyal ilişkilerim yüzeyseldir.	1	2	3	4
13	Hiç kimse beni gerçekten iyi tanımıyor.	1	2	3	4
14	Kendimi diğer insanlardan soyutlanmış hissediyorum.	1	2	3	4
15	İstedığım zaman arkadaş bulabilirim.	1	2	3	4
16	Beni gerçekten anlayan insanlar var.	1	2	3	4
17	Bu derece içime kapanmış olmaktan dolayı mutsuzum.	1	2	3	4
18	Çevremde insanlar var ama benimle değiller.	1	2	3	4
19	Konuşabileceğim insanlar var.	1	2	3	4
20	Derdimi anlatabileceğim insanlar var.	1	2	3	4

EK-6. Etik Kurul Onayı

T.C. İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ KURULU (Sağlık Bilimleri Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu)			
Oturum Tarihi	Oturum Sayısı	Karar Sayısı	
11.04.2019	8	2019/8-5	
<p>Karar No: 2019/8-5 Sağlık Bilimleri Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu 11.04.2019 tarihinde Tıp Fakültesi İbn-i Sina Toplantı Salonunda toplandı. İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünde Dr. Öğr. Üyesi Funda KAVAK BUDAK'ın sorumlu araştırmacı olduğu; Mardin Artuklu Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu'n da Öğr. Gör. Sevinç YAŞAR CAN'ın yardımcı araştırmacı olduğu; "Adölesanlarda Sosyal Medya Kullanımının Depresyon ve Yalnızlığa Etkisi" başlıklı çalışması, üniversitemiz Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi açısından uygun olup-olmadığı hususundaki başvurusuna ilişkin raportör raporu görüşüldü. Çalışma Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi açısından değerlendirildiğinde çalışmanın etik açıdan uygun olduğuna; oy birliği ile karar verilmiştir.</p>			
Prof. Dr. Kadir ERTEM Etik Kurul Başkan Yrd.			
Prof. Dr. Osman CELBİŞ Etik Kurul Başkanı	KATILMADI	Prof. Dr. Gülsen GÜNEŞ Etik Kurul Üyesi	KATILMADI
Prof. Dr. Cemşit KARAKURT Etik Kurul Üyesi	KATILDI	Prof. Dr. Yüksel SEÇKİN Etik Kurul Üyesi	KATILDI
Prof. Dr. Sermin TİMUR TASHAN Etik Kurul Üyesi	KATILDI	Prof. Dr. Barış OTLU Etik Kurul Üyesi	KATILDI

EK-7. Kurum İzin Formu

T.C.
MARDİN VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 39896782-355.01-E.4764610
Konu : Öğr. Gör. Sevinç Yaşar CAN

05.03.2019

VALİLİK MAKAMINA

İlgi :Mardin Artuklu Üniversitesi Rektörlüğü Personel Daire Başkanlığının 26.02.2019 tarih ve 665 sayılı yazısı.

Mardin Artuklu Üniversitesi Rektörlüğü, Personel Daire Başkanlığının, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü bünyesinde görev yapan Öğr. Gör. Sevinç Yaşar CAN ' ın İlimiz Artuklu İlçesine bağlı Şakir Nuhoglu Kız İmam Hatip Anadolu Lisesi, Mardin Fen Lisesi, 75.Yıl Cumhuriyet Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Aziz Sancar Anadolu Lisesindeki Kız Öğrencilerine yönelik "Adölesanlarda Sosyal Medya Kullanımının Depresyon ve Yalnızlığın Etkisi" konulu araştırma anket çalışmasının Mart-Nisan ve Mayıs ayları içerisinde yapması ile ilgili yazı ve formlar ekte sunulmuştur.

Söz konusu anketin Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, Milli Eğitim Temel Kanunu ile Türk Milli Eğitimin genel amaçlarına uygun olarak ilgi yasal düzenlemelerde belirtilen ilke, esas ve amaçlarına aykırılık teşkil etmeyecek şekilde denetimleri ilgili Okul, İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri tarafından gerçekleştirilmek üzere, derslerin aksatılmaması kaydıyla gönüllülük esasları çerçevesinde anket çalışmasının yapması Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Olurlarınıza arz ederim.

Hüseyin AKDAĞ
Müdür a.
Müdür Yardımcısı

O L U R
05/03/2019
Yakup SARI
Vali a.
İl Millî Eğitim Müdürü

Adres: Vali Ozan Cad. Hükümet Konağı MARDİN
Elektronik Ağ: www.mardinmem.gov.tr
e-posta: ortaogretim47@meh.gov.tr

Bilgi için: İPAMUKÇU (VHKİ) Z.ÖZTÜRK (Şef)
Tel: 0 (482) 212 12 58
Faks: 0 (482) 212 12 36

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meh.gov.tr> adresinden 44ad-0130-3264-b1b0-f52a kodu ile teyit edilebilir.

T.C.
MARDİN VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 39896782-355.01-E.5551456
Konu : Öğr. Gör. Sevinç Yaşar CAN 'ın
Anket Çalışması

15.03.2019

MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Personel Daire Başkanlığı)

İlgi :a) Valilik Makamının 05.03.2019 tarih ve 4764610 sayılı Onay.
b) 06.03.2019 tarih ve 4863857 sayılı yazımız
c) Öğr. Gör. Sevinç Yaşar CAN'ın 15.03.2019 tarihli dilekçesi.

İlgi yazımızla gönderilen Mardin Artuklu Üniversitesi Rektörlüğü Personel Daire Başkanlığı Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Müdürlüğünüz bünyesinde görev yapan Öğr. Gör. Sevinç Yaşar CAN'ın Artuklu İlçemize bağlı Şakir Nuhoglu Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi, Mardin Fen Lisesi, 75.Yıl Cumhuriyet Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Aziz Sancar Anadolu Lisesindeki Kız Öğrencilerine yönelik anket çalışmasının yapılması ile ilgili onay ilgi (b) tarih ve sayılı yazımızla gönderilmişti.

İlgili anket çalışmasının kız ve erkeklere yönelik yapılacağına dair Öğr. Gör. Sevinç Yaşar CAN'ın (c) dilekçesi ilgili okul müdürlüklerine tebliğ edilmek üzere Artuklu Kaymakamlığı İlçe Millî Eğitim Müdürlüğüne yazdığımızı dair ilgi (b) tarih ve sayılı yazı ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve adı geçene tebliğini arz ederim.

Yakup SARI
İl Millî Eğitim Müdürü

Ek : 1 Adet Dilekçe

Adres: Vali Ozan Cad. Hükümet Konagi MARDİN
Elektronik Ağ: www.mardimem.gov.tr
e-posta: ortaogretim47@meh.gov.tr

Bilgi için: İ.PAMUKÇU (VHKİ) Z.ÖZTÜRK (Şef)
Tel: 0 (482) 212 12 58
Faks: 0 (482) 212 12 36

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden b887-f1d9-3933-9b19-b410 kodu ile teyit edilebilir.

EK-8. Ölçek Kullanım İzin Belgeleri

İZİN Gelen Kutusu x

SEVİNÇ YAŞAR CAN <sevinyasarc@gmail.com>
Alıcı: ibrahimtas34

İyigünler Hocam,
Adölesanlar üzerinde yapacağım tez çalışmamda Türkçe'ye uyarladığınız Ergenlerde Sosyal Medya Ölçeğini izninizle kullanmak istiyorum.
İyigünler. Saygılar...
Öğr. Gör. Sevinç YAŞAR CAN
Mardin Artuklu Ün. SHMYO İlk ve Acil Yardım

ibrahim taş <ibrahimtas34@gmail.com>
Alıcı: ben

Merhaba
Kullanabilirsiniz. Gerekli Bilgiler makalede var. İhtiyaç duyduğunuz başka bir bilgi olduğunda yazabilirsiniz.

İyi çalışmalar dilerim.

26 Tem 2019 Cum 12:47 tarihinde SEVİNÇ YAŞAR CAN <sevinyasarc@gmail.com> şunu yazdı:

...